मानुषꣳ ह्यस्येदꣳ रूपꣳ ॥१७॥ स यदमूमेवोपदध्यात् । नेमामपशिꣳष्यात्क्षिप्रे हास्माल्लोकाद्यज्ञमानः प्रेयाद्यदि मामपशिनष्टि यदेवास्येदं मानुषꣳ रूपं तदस्यैतदपशिनष्टि तथो हानेनात्मना सर्वमायुरेति ॥१८॥ स यन्नानूपदध्यात् । न हैतं दैवमात्मानमनुप्रज्ञानीयाद्यद्यदनूपदधाति तथो हैतं दैवमात्मानमनुप्रज्ञानाति तामनन्तर्हितां दूर्वेष्टकाया उपदधाति पशवो वै दूर्वेष्टका यज्ञमानं तत्पशुषु प्रतिष्ठापयति ॥१९॥ तदाहुः । कथमस्यैतावात्मानौ प्राणेन संततावव्यवच्छिन्नौ भवत इति प्राणो वै स्वयमातृण्णा प्राणो दूर्वेष्टका यज्ञमानो द्वियजुः स यदनन्तर्हिताꣳ स्वयमातृण्णायै दूर्वेष्टकामुपदधाति प्राणेनैव तत्प्राणꣳ संतनोति संदधात्यथ यदनन्तर्हितां दूर्वेष्टकायै द्वियजुषमुपदधाति प्राणो वै दूर्वेष्टका यज्ञमानो द्वियजुरेवमु हास्यैतावात्मानौ प्राणेन संततावव्यवच्छिन्नौ भवतः ॥२०॥ यास्तेऽग्ने सूर्ये रुचो । या वो देवाः सूर्ये रुच इति रुचꣳ रुचमित्यमृतत्वं वै रुगमृतत्वमेवास्मिन्नेतद्दधाति द्वाभ्यामुपदधाति तस्योक्तो बन्धुरथो द्वयꣳ ह्येवैतद्रूपं मृच्चापश्च सादयित्वा सूददोहसाधिवदति तस्योक्तो बन्धुः ॥२१॥ अथ रेतःसिचाऽउपदधाति । इमौ वै लोकौ रेतःसिचाविमौ ह्येव लोकौ रेतः सिञ्चत इतो वाऽअयमूर्ध्वꣳ रेतः सिञ्चति धूमꣳ सामुत्र वृष्टिर्भवति तामसावमुतो वृष्टिं तदिमा अन्तरेण प्रज्ञायन्ते तस्मादिमौ लोकौ रेतःसिचौ ॥२२॥ विराड्ज्योतिरधारयदिति । अयं वै लोको विराट् स इममग्निं ज्योतिर्धारयति स्वराड्ज्योतिरधारयदित्यसौ वै लोकः स्वराट् सोऽमुमादित्यं ज्योतिर्धारयति विराड्ह्येमौ लोकौ स्वराट् नानोपदधाति नाना ह्येमौ लोकौ सकृत्सादयति समानं तत्करोति तस्माद्ध हानयोर्लोकयोरन्ताः समायन्ति ॥२३॥ यद्वेव रेतःसिचाऽउपदधाति । आण्डौ वै रेतःसिचौ यस्य ह्याण्डौ भवतः स एव रेतः सिञ्चति विराड्ज्योतिरधारयत्स्वराड्ज्योतिरधारयदिति विराड्ह्येमावाण्डौ स्वराट् तावितज्ज्योतिर्धारयतो रेत एव प्रजापतिमेव